

عنوان مقاله:

معرفی و تحلیل نقوش سنگ نگاره های نویافته بخش شوسف نهبندان

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات فرهنگی - اجتماعی خراسان، دوره 8، شماره 2 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 33

نویسنده:

حسن هاشمی زرج آباد - دانشیار گروه باستان شناسی دانشگاه مازندران

خلاصه مقاله:

با بررسی روشمند باستان شناختی در حوزه ی بخش شوسف شهرستان نهبندان - جنوب استان خراسان جنوبی و شمال استان سیستان و بلوچستان- چندین سنگ نگاره با تنوع نقوش گوناگون کشف و ثبت گردید که می توان آنها را گوشه ای از آثار هنری و یادمان های مردم ساکن در این زیستگاه ها قلمداد نمود. این سنگ نگاره ها در سال ۱۳۹۱ با بررسی پیمایشی با شیوه مکان نگاری و طیف ژرفانگر یا فشرده برای نخستین بار کشف گردیدند. نگاره های نهبندان در دو منطقه جداگانه به نام های "تنگه پنجه دهانه" و "دره انجیر" کشف گردیده است، که بر همین اساس نیز نگاره ها نامگذاری شده اند. نقوش نگاره ها به سه دسته کلی انسانی، حیوانی و سمبلیک تقسیم شده و موضوعات این نگاره ها شامل نقش بز، شتر کوهان دار، انسانی شکارگر و سوار بر اسب و نقوش مسبک می باشد. تمامی این نگاره ها به روش کنده کاری و با وارد آوردن ضربه های متوالی و یا ایجاد خراش با جسمی تیز بر بدنه ی صخره، حکاکی شده اند. به علت محدودیت ها و انجام نشدن آزمایشات شیمیایی بر روی این سنگ نگاره ها نمی توان نظر قطعی درباره تاریخ گذاری آنان انجام داد و این کار مستلزم پژوهشی مستقل و همه جانبه است که نگارنده بر این امید است که در سال های آینده با انجام روش های نوین آزمایشگاهی و علمی بتوانند تاریخ قطعی برای این سنگ نگاره ها پیشنهاد دهند. اما مبنای تاریخ گذاری سنگ نگاره های نهبندان، نمونه های بدست آمده از بلوچستان، بجنورد و بیرجند و همچنین محوطه های مجاور اثر ذکر شده می باشد. به لحاظ سبک کار و ریخت شناسی نگاره هایی که از هزاره سوم و چهارم ق.م. به دلیل تعاملات گسترده فرهنگی، در سرتاسر حضور شکارگران و دامداران کوچ رو این منطقه شاهد هستیم، قرار گرفته است. مقاله حاضر می کوشد با روش پژوهش توصیفی- تحلیلی به معرفی و تحلیل مهمترین این نقوش صخره ای، به تبیین و توصیف و تاریخ گذاری نسبی آنان بپردازد.

کلمات کلیدی:

نهبندان، باستان شناسی، سنگ نگاره، تاریخ گذاری سنگ نگاره ها، شوسف

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1494929>

